

**OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA IZMJENA I DOPUNA DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE I FINANCIJSKIH PLANOVA
IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA 2020. GODINU**

Sadržaj

1. UVOD	3
2. MAKROEKONOMSKI OKVIR	5
3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	7
4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	11
4.1. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji.....	12
4.2. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji	14
4.3. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja	15
5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	17
6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	18
7. PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE	20

1. UVOD

Čitav svijet pa tako i Republika Hrvatska suočava se s posljedicama zdravstvene krize uzrokovane pandemijom COVID-19. Gospodarski učinci vidljivi su u gubicima dohodaka i radnih mjesta, smanjenju likvidnosti, ali i solventnosti poduzeća, zadržavanju neizvjesnosti i narušenim očekivanjima potrošača i poslovnog sektora te nezabilježenom multiplikativnom efektu na gospodarski rast.

Nakon blagog rasta od 0,4% u prvom tromjesečju, u drugom tromjesečju 2020. zabilježen je snažan međugodišnji pad realnog BDP-a od 15,1%. Dosad objavljeni visokofrekventni pokazatelji za treće tromjesečje 2020. pokazuju ukazuju na oporavak nakon početnog ekonomskog udara korona krize. Prema dostupnim informacijama za domaće gospodarstvo i međunarodno okruženje, predviđa se da će u 2020. gospodarski pad iznositi 8,0%.

Prije izbijanja pandemije, fiskalna politika Vlade RH, prije svega u funkciji gospodarskog rasta, bila je usmjerena i na daljnje jačanje fiskalne održivosti koje se ogleda u ostvarenju proračunskih viškova i snažnom smanjenju udjela javnog duga u BDP-u. Uvidjevši kako će pandemija koronavirusa dovesti do značajnih negativnih socijalno-gospodarskih posljedica, Vlada RH je iskoristila stvoreni fiskalni prostor za fiskalnu potporu u svrhu održavanja zaposlenosti i cjelokupne gospodarske aktivnosti.

U tom kontekstu, tijekom ožujka i travnja donesena su dva paketa mjera namijenjenih prije svega pomoći gospodarstvu u svrhu očuvanja radnih mjesta, isplatu plaća, odnosno rješavanje problema nelikvidnosti onima čija je poslovna aktivnost smanjena. Kako bi se ove mjere što uspješnije provele, početkom travnja iz ušteda proračunskih korisnika, odlukom Vlade RH preraspodijeljena su i odgovarajuća proračunska sredstva. S obzirom na daljnje negativne utjecaje pandemije, Izmjenama i dopunama Državnog proračuna iz svibnja 2020. godine izvršene su daljnje realokacije dok su ukupni rashodi zadržani na razini originalnog plana za tekuću godinu.

U odnosu na projekcije prihoda iz svibnja ove godine, valja spomenuti materijalizaciju pozitivnih rizika vezano uz turističke rezultate iznad očekivanja te s tim povezanih kategorija prihoda. Ovo je prvenstveno posljedica pravovremene i kvalitetne epidemiološke reakcije Vlade RH, koja je stvorila percepciju RH kao sigurne i poželjne zemlje za odmor. Također bilježi se i pojačan priljev sredstava iz EU fondova u okviru pomoći u financiranju posljedica koronavirusa.

Ipak, nastavak i eskalacija pandemije koronavirusa doveli su do potrebe nastavka snažne potpore gospodarstvu, zdravstvu kao i najranjivijim skupinama društva. Tako se ovim Izmjenama i dopunama Državnog proračuna sanira sektor zdravstva, povećavaju izdvajanja za mirovine i nezaposlene te prava iz sustava socijalne skrbi. Nastavlja se s odlučnim potporama gospodarstvenicima, posebice u sektorima snažno pogođenim pandemijom, kao i poljoprivrednicima. U svrhu osiguranja kontinuiteta i sigurnosti opskrbe prirodnim plinom u RH i EU, dodatna sredstva se izdvajaju za financiranje prve faze projekta terminala za ukapljeni prirodni plin na Krku. Slijedom obveza i prava proizašlih iz članstva u EU, potrebno je izdvojiti odgovarajuća sredstva za doprinos RH proračunu EU, kao i sufinanciranje EU projekata kako na središnjoj tako i lokalnoj razini.

Od rashoda koji se financiraju iz izvora koji ne utječu na rezultat proračuna opće države prvenstveno valja spomenuti povećana izdvajanja EU sredstava za očuvanje radnih mjesta i skraćivanje radnog vremena te dodatna sredstva za prvu fazu obnove zgrada oštećenih potresom koji je pogodio Zagreb i okolicu. Ovom prilikom izvršene su i potrebne raspodjele uslijed primjene novog Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave kojim je nakon parlamentarnih izbora iz srpnja 2020. godine, smanjen broj ministarstava s 20 na 16.

Sukladno planiranim kretanjima prihoda i rashoda, očekuje se da će državni proračun zabilježiti manjak u iznosu od 24,8 milijardi kuna ili 6,7% BDP-a. Opća država prema ESA 2010 metodologiji imat će manjak u iznosu od 29,5 milijardi kuna ili 8% BDP-a. Temeljem kretanja fiskalnog salda proračuna opće države očekuje se da će udio javnog duga u BDP-u u 2020. zabilježiti rast za 14,5 postotnih bodova u odnosu na 2019. godinu te će iznositi 87,3% BDP-a, što je posljedica povećanih potreba za zaduživanjem uslijed negativnog fiskalnog učinka uzrokovanog pandemijom koronavirusa.

2. MAKROEKONOMSKI OKVIR

PANDEMIJA KORONAVIRUSA TIJEKOM 2020. GODINE DOVELA JE DO SNAŽNIH NEGATIVNIH GOSPODARSKIH POSLJEDICA. NAKON BLAGOG RASTA OD 0,4% U PRVOM TROMJESEČJU, U DRUGOM TROMJESEČJU ZABILJEŽEN JE SNAŽAN MEĐUGODIŠNJI PAD REALNOG BDP-A OD 15,1%. NAVEDENA KRETANJA REZULTIRALA SU PADOM REALNOG BDP-A OD 7,8% U PRVOJ POLOVICI 2020. I DOMAĆA I NETO INOZEMNA POTRAŽNJA SU SNAŽNO NEGATIVNO PRIDONIJELE KRETANJU REALNOG BDP-A. GLEDAJUĆI POJEDINAČNE KOMPONENTE S RASHODNE STRANE, NAJVEĆI DOPRINOS SMANJENJU REALNOG BDP-A U PRVOJ POLOVICI 2020. STIGAO JE OD SMANJENJA IZVOZA ROBA I USLUGA OD 25,6% I TO PONAJPRIJE USLIJED SNAŽNOG SMANJENJA IZVOZA USLUGA (-50,7%), A TEK U MANJOJ MJERI PADA IZVOZA ROBA (-5,4%). SMANJENJU REALNOG BDP-A U PRVOJ POLOVICI 2020. PRIDONIJELO JE I MEĐUGODIŠNJE SMANJENJE POTROŠNJE KUĆANSTAVA OD 6,8% TE MEĐUGODIŠNJE SMANJENJE BRUTO INVESTICIJA U FIKSNI KAPITAL OD 6,3%. SNAŽAN PAD REALNOG BDP-A U PRVOJ POLOVICI 2020. UBLAŽEN JE MEĐUGODIŠNJIM SMANJENJEM UVOZA ROBA I USLUGA OD 17,5%, A BLAGI POZITIVAN DOPRINOS KRETANJU BDP-A STIGAO JE I OD RASTA DRŽAVNE POTROŠNJE OD 2,7%.

DOSAD OBJAVLJENI VISOKOFREKVENTNI POKAZATELJI ZA TREĆE TROMJESEČJE 2020. POKAZUJU NAZNAKE OPORAVKA NAKON POČETNOG EKONOMSKOG UDARA KORONA KRIZE. REZULTATI ANKETIRANJA PODUZEĆA ZA SRPNJ I KOLOVOZ UKAZUJU NA RAST POUZDANJA POSLOVNIH SUBJEKATA, NO RAZINA INDEKSA UKUPNOG EKONOMSKOG RASPOLOŽENJA JE JOŠ UVIJEK ZNATNO ISPOD PRETKRIZNE RAZINE. NAKON SNAŽNOG SMANJENJA U DRUGOM TROMJESEČJU, MEĐUGODIŠNJI PAD INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE OD 1,6% U SRPNJU BIO JE ZNATNO BLAŽI. OBUJAM GRAĐEVINSKIH RADOVA JE U SRPNJU ZABILJEŽIO MEĐUGODIŠNJI RAST OD 4,6%. NAKON PADA OD 12,8% U DRUGOM TROMJESEČJU OVE GODINE, REALNI MEĐUGODIŠNJI PAD PROMETA U TRGOVINI NA MALO JE U SRPNJU IZNOSIO 6,7%. KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA UKAZUJU NA POSTUPNO POBOLJŠANJE TIJEKOM TREĆEG TROMJESEČJA OVE GODINE. PREMA PRELIMINARNIM PODACIMA, ADMINISTRATIVNA STOPA NEZAPOSLENOSTI U KOLOVOZU 2020. JE IZNOSILA 9,0%, SMANJIVŠI SE ZA 0,5 POSTOTNIH BODOVA U ODNOSU NA SVIBANJ KADA JE BILA NAJVIŠA. ADMINISTRATIVNI PODACI HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE UKAZUJU NA MEĐUGODIŠNJI PAD BROJA OSIGURANIKA OD 2,6% U KOLOVOZU OVE GODINE, ŠTO JE ZNATNO BLAŽE OD PADA OD 3,4% IZ SVIBNJA.

TABLICA 1. OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI REPUBLIKE HRVATSKE

	I - III 2020.	IV - VI 2020.	VII - IX 2020.	kumulativ 2020.
Bruto domaći proizvod, % godišnja promjena, realno	0,4	-15,1	-	-7,8
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	1,4	-0,3	-0,1 ^b	0,3 ^e
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	-4,3	-8,5	-1,6 ^a	-5,7 ^d
Promet od trgovine na malo, % godišnja promjena, realno	0,9	-12,8	-6,7 ^a	-6,6 ^d
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	6,0	0,3	4,6 ^a	3,3 ^d
Broj noćenja turista, % godišnja promjena	-27,7	-81,9	-42,5 ^a	-58,9 ^d
Izvoz roba, % godišnja promjena (HRK)	1,6	-13,1	-15,9 ^a	-7,7 ^d
Uvoz roba, % godišnja promjena (HRK)	0,2	-21,9	-15,5 ^a	-11,9 ^d
Broj zaposlenih (administrativni izvori), % godišnja promjena ^f	1,8	-2,8	-2,7	-1,1 ^d
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	8,5	9,3	9,0 ^b	8,9 ^e

^a Podaci se odnose na srpanj 2020.

^b Podaci se odnose na srpanj i kolovoz 2020.

^c Prvi rezultati.

^d Podaci se odnose na prvih sedam mjeseci 2020.

^e Podaci se odnose na prvih osam mjeseci 2020.

^f Podaci HZMO-a.

Prema dosad objavljenim makroekonomskim pokazateljima te dostupnim informacijama za domaće gospodarstvo i međunarodno okruženje, predviđa se da će u 2020. gospodarski pad iznositi 8,0%. U usporedbi s makroekonomskim projekcijama Vlade RH objavljenima u okviru prvog rebalansa državnog proračuna u svibnju, kada je očekivani realni pad BDP-a u 2020. iznosio -9,4%, u ovom makroekonomskom okviru očekivani pad je manji, prvenstveno kao rezultat slabijeg inicijalnog ekonomskog udara krize uzrokovane koronavirusom u odnosu na tadašnja očekivanja. Tako se kod svih sastavnica BDP-a s rashodne strane očekuju manji padovi u odnosu na prošle projekcije. Pritom je ublažavanje ukupnog pada BDP-a prvenstveno rezultat smanjenja negativnog doprinosa izvoza roba i usluga, pod utjecajem snažnije dinamike izvoza roba u odnosu na inozemnu potražnju za domaćim robama nego što je to bilo očekivano u vrijeme izrade prvog rebalansa državnog proračuna za 2020., dok se blagi ispravak stope pada izvoza usluga odnosi prije svega na povoljnije turističke rezultate tijekom ljetne sezone. Smanjenje negativnog doprinosa rastu bruto investicija u fiksni kapital rezultat je izraženije investicijske aktivnosti javnog sektora. Također, na ovo odstupanje je utjecala i niža trenutna projekcija smanjenja doprinosa uvoza roba i usluga, jednim djelom zbog snažnijih ostvarenja nego što se to prethodno očekivalo, a drugim dijelom zbog blago dinamičnijeg rasta konačne potražnje.

TABLICA 2. USPOREDBA PROJEKCIJA BRUTO DOMAĆEG PROIZVODA ZA 2020. GODINU

	Izmjene i dopune proračuna, svibanj 2020.	Izmjene i dopune proračuna, listopad 2020.
BDP, realni rast (%)	-9,4	-8,0
Osobna potrošnja ¹	-7,0	-6,3
Državna potrošnja	2,7	2,4
Bruto investicije u fiksni kapital	-9,0	-6,1
Izvoz roba i usluga	-30,0	-24,7
Uvoz roba i usluga	-23,4	-17,6
Stopa nezaposlenosti (%)	9,5	9,3
Broj zaposlenih ²	-3,3	-1,4
Indeks potrošačkih cijena, godišnja promjena	-0,3	0,2

¹ Uključuje kućanstva i neprofitne ustanove koje služe kućanstvima.

² Broj osiguranika HZMO-a.

Izvor: MFIN

3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

U uvjetima pandemije koronavirusa, Vlada RH donijela je dva paketa mjera namijenjenih prije svega pomoći gospodarstvu i građanima uz niz mjera usmjerenih ka ublažavanju negativnih posljedica u pojedinačnim sektorima. Tako je, na prihodnoj strani proračuna, izmjenama poreznih propisa poduzetnicima koji su imali, ili su procijenili da će imati, pad prihoda veći od 20%, omogućena beskatna odgoda i obročna otplata izravnih poreza i doprinosa. Dodatno, travanjskim paketom gospodarskih mjera ova je mjera ojačana te su poduzetnici s godišnjim prihodom manjim od 7,5 milijuna kuna (kojih je 93%), s padom prihoda većim od 50%, bili u potpunosti oslobođeni plaćanja izravnih poreza i doprinosa koja dospijevaju tijekom travnja, svibnja i lipnja 2020. godine. U istom razdoblju, tvrtke koje ostvaruju prihod veći od 7,5 milijuna kuna, uz pad prihoda veći od 50%, bile su djelomično oslobođene plaćanja navedenih davanja ovisno o padu prihoda. Uvedena je i mogućnost plaćanja PDV-a po plaćenim i naplaćenim računima, sve s ciljem osiguravanja dodatne likvidnosti gospodarskih subjekata.

Nadalje, valja spomenuti kako je pravodobna epidemiološka reakcija Vlade RH u prvom valu pandemije dovela do željenih zdravstvenih rezultata, što je potom omogućilo i opuštanje prvotnih mjera te stvorilo percepciju RH kao sigurne i poželjne zemlje za odmor. Ovo je pak rezultiralo turističkim rezultatima iznad očekivanja te rastom s tim povezanih kategorija prihoda.

Prihodi državnog proračuna planirani drugim izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2020. godinu temelje se na realiziranim prihodima u prvih devet mjeseci kao i očekivanom kretanju gospodarske aktivnosti do kraja godine. Uz navedeno, u obzir se uzimaju i mjere porezne politike koje je Vlada RH provela kako bi se pružila potpora gospodarstvu i građanima te fiskalnim učincima provedenog poreznog rasterećenja u 2019., a koje svoj cjelogodišnji učinak imaju u 2020., kao i učincima poreznih izmjena iz 2020. godine. Navedene izmjene prvenstveno se odnose na porezno rasterećenje u sustavu PDV-a, poreza na dohodak, poreza na dobit, a određene porezne izmjene provedene su i u sustavu trošarina. Također, značajan utjecaj na prihodnu stranu proračuna imao je i pojačani priljev sredstava iz EU fondova.

Drugim izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2020. godinu ukupni proračunski prihodi povećavaju se za 9,2 milijarde kuna, što prvenstveno proizlazi iz bolje ostvarenih poreznih prihoda koji su u odnosu na plan iz svibnja povećani za 5,9 milijardi kuna te povećanja doprinosa za 1,5 milijardi kuna.

Novim planom proračuna za 2020. godinu ukupni prihodi iznose 131,1 milijardu kuna. Pritom prihodi poslovanja iznose 130,3 milijarde kuna, a prihodi od prodaje nefinancijske imovine 847,4 milijuna kuna.

Prihodi od poreza

Prihodi od poreza su novim planom za 2020. godinu planirani u iznosu od 72 milijarde kuna, što je povećanje od 5,9 milijardi kuna u odnosu na plan proračuna iz svibnja 2020. Pri tome najveće pozitivne promjene bilježi prihod od PDV-a.

Porez na dobit

Prihod od poreza na dobit prema novom planu za 2020. godinu iznosi 9 milijardi kuna i za 2,5 milijardi kuna je veći od prvotno planiranog. Povećanje ove prihodne kategorije rezultat je bolje uplate prihoda od poreza na dobit po osnovi godišnjeg obračuna dobiti za 2019. godinu, ali i više uplaćenim akontacijama u odnosu na očekivano. Naime, zbog očekivanog manjeg prihoda poduzetnika kao posljedice pada gospodarske aktivnosti uslijed pandemije koronavirusa, Vlada RH omogućila je odgodu plaćanja akontacija poreza na dobit. Međutim, ovu mogućnost koristio je mali dio poreznih obveznika te ona nije značajnije utjecala na prikupljanje prihoda od poreza na dobit.

Porez na dodanu vrijednost

Novi plan prihoda od poreza na dodanu vrijednost iznosi 46,7 milijardi kuna i veći je u odnosu na prihode planirane u svibnju za 3 milijarde kuna. Projekcija prihoda od PDV-a temelji se na prethodno navedenim mjerama namijenjenim pomoći gospodarstvu za ublažavanje posljedica pandemije koronavirusa, boljim rezultatima turističke sezone nego li se to očekivalo u svibnju te očekivanom kretanju osobne potrošnje u ostatku godine.

Posebni porezi i trošarine

Prihodi od posebnih poreza i trošarina prema prijedlogu drugih Izmjena i dopuna proračuna za 2020. godinu bilježe povećanje od 222 milijuna kuna u odnosu na planirane u svibnju, a iznose 14,1 milijardu kuna.

Najveće promjene u prikupljenim prihodima, u odnosu na plan iz svibnja, očekuju se kod trošarina na energente i električnu energiju, koje se povećavaju za 460 milijuna kuna i iznose 7,3 milijarde kuna. Rast prihoda po osnovi posebnih poreza očekuje se i kod trošarina na pivo i posebnog poreza na bezalkoholna pića, dok se smanjenje prihoda očekuje kod trošarina na duhanske proizvode i trošarina na alkohol i alkoholna pića.

Ostali porezi na robu i usluge

Ova kategorija poreznih prihoda uključuje prihode od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja i u odnosu na prvotno planirano povećava se za 14 milijuna kuna.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću

Planirani prihod po osnovi poreza na dobitke od igara na sreću i ostalih poreza od igara na sreću drugim Izmjenama i dopunama proračuna povećava se za 24 milijuna kuna i iznosi 302,4 milijuna kuna. Plan naknada za priređivanje igara na sreću novim planom proračuna za 2020. godinu povećava se za 140 milijuna kuna te iznosi 973,3 milijuna kuna.

Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije novim planom proračuna za 2020. godinu planiran je u iznosu od 350 milijuna kuna, što je povećanje od 36 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan.

Doprinosi

Drugim Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2020. godinu, prihodi od doprinosa povećavaju se za 1,5 milijardi kuna i iznose 22,7 milijardi kuna. Ovo značajno povećanje prihoda od doprinosa rezultat je bržeg oporavka stanja na tržištu rada nakon popuštanja epidemioloških mjera u svibnju.

Pomoći

Prihodi od pomoći prema novom planu za 2020. planirani su u iznosu od 19,2 milijarde kuna i u odnosu na prvotni plan povećavaju se za 904 milijuna kuna. Oko 97% ukupnih prihoda od pomoći odnosi se na prihode od pomoći međunarodnih organizacija i institucija i tijela EU, koji su izravno vezani uz projekte financirane iz EU proračuna, ali i uz sredstva dodijeljena RH iz fondova EU u okviru pomoći u financiranju posljedica koronavirusa.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od kamata (na dane zajmove, po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zatezних kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihoda od dividendi, koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, prihoda od legalizacije te ostalih prihoda od imovine. Ovi prihodi dijelom se prikupljaju na redovnoj bazi, a dijelom kao jednokratni prihodi. Prihodi od imovine novim planom proračuna za 2020. godinu iznose 2,3 milijarde kuna, što je povećanje od 25,9 milijuna kuna u odnosu na plan proračuna iz svibnja.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada novim planom za 2020. godinu planirani su na razini od 4,2 milijarde kuna, te ostaju nepromijenjeni u odnosu na plan iz svibnja.

Prihodi po posebnim propisima novim planom za 2020. iznose 3,5 milijardi kuna, dok prihodi od administrativnih pristojbi iznose 634,9 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

Prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija planiraju sami korisnici i to su njihovi namjenski prihodi. Ovi prihodi novim planom za 2020. planirani su u iznosu od 1,2 milijarde kuna i povećavaju se za 8 milijuna kuna u odnosu na iznos planiran proračunom iz svibnja 2020. godine.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Novim planom za 2020. godinu očekuje se kako će prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza iznositi 8,2 milijarde kuna, što je povećanje od 662,9 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda novim planom za 2020. godinu iznose 562,2 milijuna kuna i povećavaju se za 36 milijuna kuna u odnosu na plan iz svibnja. Ovi prihodi planirani su sukladno ostvarenju proračunskih prihoda po ovoj osnovi u prvih devet mjeseci ove godine te očekivanim kretanjima do kraja godine.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine drugim izmjenama i dopunama proračuna za 2020. godinu planiraju se u iznosu od 847,4 milijuna kuna i povećavaju se za 77 milijuna kuna u odnosu na planirane u svibnju. Ovi se prihodi najvećim dijelom odnose na prihode od prodaje građevinskih objekata, dok se ostatak odnosi na prihode od prodaje zemljišta, prijevoznih sredstava, postrojenja i opreme te prihode od prodaje zaliha.

TABLICA 3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA 2020. GODINU

(milijuni HRK)	Plan 2020.	povećanje / smanjenje	Novi plan 2020.	Indeks
PRIHODI POSLOVANJA	121.180	9.076	130.255	107,5
1. Prihodi od poreza	66.026	5.939	71.964	109,0
Porez na dohodak	0	0	0	
Porez na dobit	6.531	2.500	9.031	138,3
Porezi na imovinu	0	0	0	100,0
Porezi na robu i usluge	59.181	3.402	62.582	105,7
- Porez na dodanu vrijednost	43.734	3.000	46.734	106,9
- Porez na promet	0	2	2	
- Posebni porezi i trošarine	13.913	222	14.135	101,6
- Ostali porezi na robu i usluge	422	14	436	103,3
- Porez na dobitke od igara na sreći i ostali porezi od igara na sreću	278	24	302	108,6
- Naknade za priređivanje igara na sreću	833	140	973	116,8
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	314	36	350	111,5
Ostali prihodi od poreza	0	1	1	
2. Doprinosi	21.207	1.500	22.707	107,1
3. Pomoći	18.253	904	19.157	105,0
4. Prihodi od imovine	2.240	26	2.266	101,2
Prihodi od financijske imovine	1.407	-4	1.403	99,7
Prihodi od nefinancijske imovine	540	30	570	105,6
Prihodi od kamata za dane zajmove	292	0	292	100,0
5. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.163	0	4.163	100,0
6. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.240	8	1.248	100,6
7. Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	7.525	663	8.188	108,8
8. Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	526	36	562	106,8
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	770	77	847	110,0
UKUPNI PRIHODI PRORAČUNA	121.950	9.152	131.103	107,5

Izvor: Ministarstvo financija

4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Kako je već u ožujku bilo nedvojbeno da će pandemija koronavirusa utjecati na gospodarsku aktivnost u RH, Vlade RH je nizom aktivnosti dala poticaj za zadržavanje radnih mjesta, ali i rješavanje problema nelikvidnosti onima čija je poslovna aktivnost smanjena uslijed pandemije. Tijekom ožujka i travnja predstavljene su ekonomske mjere s ciljem pomoći gospodarstvenicima čija je poslovna aktivnost smanjena uslijed pandemije, uz istovremeno očuvanje radnih mjesta i zaposlenosti. Također, je člankom 4. a Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu¹ dana ovlast da se odlukom Vlade RH, ako za to postoji mogućnost i sukladno potrebi, sredstva za saniranje posljedica pandemije koronavirusa tijekom proračunske godine mogu osiguravati preraspodjelom bez ograničenja, odnosno u iznosu većem od propisanoga zakonom kojim se uređuje proračun. Slijedom toga je na sjednici Vlade RH održanoj 9. travnja 2020. donesena Odluka o preraspodjeli sredstava planiranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. godinu² kojom su radi osiguranja sredstava za provedbu navedenih mjera, iz ušteda proračunskih korisnika državnog proračuna, preraspodijeljena sredstva u iznosu od 2,1 milijardu kuna.

Nakon toga, a s obzirom na potrebu osiguranja sredstava za nošenje s posljedicama pandemije, Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu iz svibnja 2020. izvršene su dodatne realokacije. Međutim, ukupni rashodi zadržani su na razini originalnog plana za ovu godinu.

Ovim Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu ukupni rashodi povećavaju se za 8,6 milijardi kuna, odnosno sa 147,3 milijarde kuna na 155,9 milijardi kuna. Od navedenog povećanja rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države, a to su opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici, povećavaju se za 6,9 milijardi kuna, dok se rashodi koji se financiraju iz izvora koji ne utječu na rezultat proračuna opće države (EU i ostali izvori) povećavaju za 1,7 milijardi kuna. Povećanje rashoda iz izvora koji ne utječu na rezultat proračuna opće države prvenstveno je posljedica povećanih izdvajanja iz sredstava Europske unije za daljnju provedbu mjera potpore gospodarstvenicima čija je gospodarska aktivnost smanjena uslijed posljedica pandemije koronavirusa, točnije za potpore za očuvanje radnih mjesta i skraćivanje radnog vremena. Isto tako, ovim Izmjenama i dopunama osiguravaju se i dodatna sredstva za prvu fazu provedbe obnove obiteljskih kuća, stambeno poslovnih zgrada i višestambenih zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba i okolice.

Također, ovim Izmjenama i dopunama izvršene su potrebne preraspodjele unutar pojedinih proračunskih stavki, uzevši u obzir i statusne promjene uslijed primjene novog Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave³.

Unutar rashoda financiranih iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države najznačajnija povećanja odnose se na:

- kamate u iznosu od 1,4 milijarde kuna (uključujući 430 milijuna kuna za negativne tečajne razlike),
- sredstva za sanaciju ustanova u zdravstvu u iznosu od 1,3 milijarde kuna,
- doprinos RH proračunu Europske unije u iznosu 713,8 milijuna kuna,

¹ Narodne novine, br. 58/20

² Narodne novine, br. 45/20

³ Narodne novine, br. 85/20

- osiguranje dodatnih sredstava za rashode za zaposlene (uključujući rashode za zaposlene u osnovnom i srednjem školstvu) u iznosu od 514,4 milijuna kuna,
- povećanje izdvajanja za mirovine u iznosu od 476,3 milijuna kuna,
- dodatna sredstva za potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom u iznosu od 380,6 milijuna kuna,
- financiranje prve faze projekta terminala za UPP (izgradnja prihvatnog terminala za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku) u iznosu od 377 milijuna kuna,
- povećanje izdvajanja za naknade za nezaposlene u iznosu od 218 milijuna kuna,
- povećanje transfera Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje u iznosu od 200 milijuna kuna,
- povećanje rashoda za prava iz sustava socijalne skrbi (osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu, status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja) u iznosu od 198 milijuna kuna i dodatni porodiljni dopust u iznosu od 44,9 milijuna kuna,
- dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 163,3 milijuna kuna,
- povećana izdvajanja za sredstva učešća za pomoći EU u iznosu od 90,1 milijun kuna,
- povećana izdvajanja za sufinanciranje EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini u iznosu od 88,3 milijuna kuna,
- sredstva za stabiliziranje poslovanja društva Croatia Airlines d.o.o. u iznosu od 88 milijuna kuna,
- dodatna sredstva za potpore u sektoru govedarstva, ribarstva te proizvođačima šećerne repe u iznosu od 61,5 milijuna kuna.

TABLICA 4. UKUPNI RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

(milijuni HRK)		Tekući plan 2020.			Povećanje/Smanjenje			Novi plan 2020.		
		Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno
3	Rashodi poslovanja	113.005,8	28.553,5	141.559,3	6.726,4	1.877,1	8.603,5	119.732,2	30.430,6	150.162,8
31	Rashodi za zaposlene	16.823,4	5.540,0	22.363,4	330,4	508,9	839,3	17.153,7	6.048,9	23.202,6
32	Materijalni rashodi	6.991,8	7.314,0	14.305,8	1.008,0	117,0	1.125,0	7.999,7	7.431,1	15.430,8
34	Financijski rashodi	7.114,4	25,4	7.139,9	1.422,1	4,5	1.426,6	8.536,6	29,9	8.566,5
35	Subvencije	6.868,0	6.511,3	13.379,3	440,2	888,2	1.328,4	7.308,2	7.399,5	14.707,7
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	22.649,7	4.760,2	27.409,9	2.104,8	376,0	2.480,8	24.754,5	5.136,2	29.890,8
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	50.039,6	834,2	50.873,8	903,3	78,0	981,2	50.942,8	912,2	51.855,0
38	Ostali rashodi	2.519,0	3.568,3	6.087,2	517,6	-95,5	422,2	3.036,6	3.472,8	6.509,4
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.110,0	3.622,8	5.732,8	175,0	-179,9	-4,9	2.284,9	3.443,0	5.727,9
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	97,0	176,5	273,5	-1,2	-51,7	-52,9	95,8	124,8	220,6
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.582,3	2.478,0	4.060,4	170,9	-148,9	22,0	1.753,2	2.329,1	4.082,4
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	1,1	0,2	1,3	-0,1	0,1	0,0	1,0	0,3	1,3
44	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine	206,5	528,3	734,7	-10,1	0,1	-10,1	196,4	528,3	724,7
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	223,1	439,8	662,9	15,4	20,6	36,0	238,5	460,4	698,9
	UKUPNO	115.115,7	32.176,3	147.292,1	6.901,4	1.697,2	8.598,6	122.017,1	33.873,6	155.890,7

Izvor: Ministarstvo financija

4.1. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja

Ukupni rashodi poslovanja povećavaju se za 8,6 milijardi kuna i iznose 150,2 milijarde kuna. Navedeno je rezultat povećanja rashoda financiranih iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće

države u iznosu od 6,7 milijardi kuna i rashoda financiranih iz izvora koji ne utječu na rezultat proračuna opće države u iznosu od 1,9 milijardi kuna.

Rashodi za zaposlene

Ukupni rashodi za zaposlene ovim su Izmjenama i dopunama planirani na razini od 23,2 milijarde kuna (ne uključujući rashode u osnovnom i srednjem školstvu) što je povećanje za 839,3 milijuna kuna u odnosu na tekući plan. Od navedenog, rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države povećavaju se za 330,4 milijuna kuna i to prvenstveno zbog osiguranja potrebnih sredstva za pokriće drugih materijalnih prava zaposlenih temeljem važećih kolektivnih ugovora, a najvećim dijelom na pozicijama Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva obrane.

Materijalni rashodi

Ukupni materijalni rashodi ovim se Izmjenama i dopunama povećavaju za 1,1 milijardu kuna. Navedeno je većinom rezultat povećanja rashoda financiranih iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države u iznosu od 1 milijarde kuna. Ovo povećanje prvenstvo je rezultat osiguranja dodatnih sredstava u iznosu od 868,1 milijun kuna za sanaciju ustanova u zdravstvu u državnom vlasništvu kao i dodatnog povećanja ovih rashoda proračunskih korisnika u sustavu pravosuđa.

Financijski rashodi

Financijski rashodi ovim Izmjenama i dopunama planiraju se na razini od 8,6 milijardi kuna te se povećavaju za 1,4 milijarde kuna u odnosu na tekući plan 2020. godine od čega se 1 milijarda kuna odnosi na kamate, a 430 milijuna kuna za pokriće negativnih tečajnih razlika.

Subvencije

Ukupni rashodi za subvencije iznose 14,7 milijardi kuna, što je u odnosu na tekući plan povećanje od 1,3 milijarde kuna.

Rashodi financirani iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države povećavaju se za 440,2 milijuna kuna uslijed povećanih izdvajanja za potpore za očuvanje radnih mjesta, provedbu mjera Hrvatske banke za obnovu i razvitak (vezano uz odobrenje novih kredita za likvidnost gospodarskim subjektima, odobravanje garancija (polica osiguranja) poslovnim bankama izvoznika i HBOR-u u okviru garantnog fonda osiguranja izvoza te povećanje opsega garantnog fonda za osiguranje izvoza) te osiguranja sredstava za stabiliziranje poslovanja društva Croatia Airlines d.o.o.

Rashodi financirani iz izvora koji ne utječu na rezultat proračuna opće države povećavaju za 888,2 milijuna kuna uslijed povećanih izdvajanja za potpore za očuvanje radnih mjesta i skraćivanje radnog vremena financiranih iz sredstava Europske unije.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Ukupne pomoći povećavaju se za 2,5 milijardi kuna i iznose 24,8 milijardi kuna. Navedeno je prvenstveno posljedica povećanja rashoda financiranih iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države u iznosu od 2,1 milijardu kuna uslijed povećanih izdvajanja za doprinos RH proračunu Europske unije (713,8 milijuna kuna), za sufinanciranje EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini (88,3 milijuna kuna), povećanih izdvajanja za sektor cestovnog i željezničkog prometa (170,7 milijuna kuna), dodatnih sredstava izravnjanja za decentralizirane funkcije (163,3 milijuna kuna), povećanja

rashoda za zaposlene u osnovnom i srednjem školstvu (184 milijuna kuna), sanaciju ustanova u zdravstvu u vlasništvu jedinica regionalne samouprave (472,8 milijuna kuna) i transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (200 milijuna kuna).

Povećanje rashoda financiranih iz izvora koji ne utječu na rezultat proračuna opće države rezultat je povećanja rashoda financiranih iz EU izvora u okviru operativnih programa Konkurentnost i kohezija i Učinkoviti ljudski potencijali.

Naknade građanima i kućanstvima

Ukupne naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade povećavaju se za 981,2 milijuna kuna i iznose 51,9 milijardi kuna.

Unutar ove kategorije rashoda osigurana su dodatna sredstva za mirovine u iznosu od 476,8 milijuna kuna kao i dodatna sredstva za prava iz sustava socijalne skrbi (osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu, status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja) u iznosu od 198 milijuna kuna, dodatni porodiljni dopust u iznosu od 44,9 milijuna kuna te naknade nezaposlenima u iznosu od 218 milijuna kuna.

Ostali rashodi

Ukupni ostali rashodi povećavaju se za 422,2 milijuna kuna i to zbog povećanja rashoda financiranih iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države većinom zbog financiranja prve faze projekta terminala za UPP (izgradnja prihvatnog terminala za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku), a s ciljem osiguranja energetske neovisnosti RH, kao i osiguranja kontinuiteta i sigurnosti opskrbe prirodnim plinom kućanstva i industrije na području RH i drugih država članica Europske unije.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine smanjuju se za 4,9 milijuna kuna i iznose 5,7 milijardi kuna. Navedeno je rezultat smanjenja na rashodima financiranim iz izvora koji ne utječu na rezultat proračuna opće države u iznosu od 179,9 milijuna kuna i to najvećim dijelom na pozicijama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 214,7 milijuna kuna, Ministarstva obrane u iznosu od 61,7 milijuna kuna (obalni ophodni brod i opremanje materijalno tehničkim sredstvima) i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 45,3 milijuna kuna. Međutim, istovremeno su na ovim izvorima povećana izdvajanja na pozicijama Ministarstva znanosti i obrazovanja u iznosu od 160,9 milijuna kuna.

Ovi rashodi financirani iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države povećavaju se za 175 milijuna kuna zbog povećanih izdvajanja za dovršetak izgradnje Kliničkog bolničkog centra Rijeka.

4.2. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

Gledano kroz funkcijsku klasifikaciju rashodi državnog proračuna povećavaju se za 8,6 milijardi kuna, najvećim dijelom uslijed povećanih izdvajanja za:

- zdravstvo u iznosu od 2,4 milijarde kuna, a najvećim dijelom uslijed sanacije ustanova u zdravstvu i transfera Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje,
- socijalnu zaštitu u iznosu od 2,3 milijarde kuna prvenstvo zbog potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom te izdvajanja za mirovine i socijalne pomoći i naknade,

- opće javne usluge u iznosu od 2,2 milijarde kuna, a najvećim dijelom na ime kamata i doprinosa RH proračunu EU,

TABLICA 5. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

(milijuni HRK)		Tekući plan 2020.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2020.
'01	Opće javne usluge	24.874,8	2.187,7	27.062,5
'02	Obrana	4.797,9	0,0	4.797,9
'03	Javni red i sigurnost	9.048,2	441,7	9.490,0
'04	Ekonomski poslovi	20.229,6	71,6	20.301,2
'05	Zaštita okoliša	1.615,3	-42,6	1.572,7
'06	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	2.632,4	663,4	3.295,8
'07	Zdravstvo	12.800,0	2.371,6	15.171,6
'08	Rekreacija, kultura i religija	2.695,7	34,8	2.730,4
'09	Obrazovanje	8.061,0	555,7	8.616,7
'10	Socijalna zaštita	60.537,1	2.314,7	62.851,8
UKUPNO		147.292,1	8.598,6	155.890,7

Izvor: Ministarstvo financija

4.3. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja

S ciljem daljnjeg povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava u nastavku se u okviru obrazloženja rashoda državnog proračuna, daje prikaz rashoda i po izvorima financiranja.

TABLICA 6. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA PO IZVORIMA FINANCIRANJA

(milijuni HRK)		Tekući plan 2020.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2020.
1	Opći prihodi i primici	93.781,5	5.205,3	98.986,9
2	Doprinosi za obvezna osiguranja	21.198,4	1.500,7	22.699,2
3	Vlastiti prihodi	1.163,6	-0,6	1.163,1
4	Prihodi za posebne namjene	12.035,0	807,6	12.842,7
5	Pomoći	18.314,2	837,1	19.151,3
6	Donacije	179,8	-2,8	177,1
7	Prihodi od nefinancijske imovine i nadoknade štete s osnova osiguranja	483,6	55,8	539,5
8	Namjenski primici od zaduživanja	135,8	195,3	331,1
UKUPNO		147.292,1	8.598,6	155.890,7

Izvor: Ministarstvo financija

Gledano kroz izvore financiranja, rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države povećavaju se za 6,9 milijardi kuna, a rashodi koji se financiraju iz ostalih izvora koji ne utječu na rezultat proračuna opće države, a uključuju vlastite prihode, prihode za posebne namjene, pomoći i donacije povećavaju se za 1,7 milijardi kuna.

5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 131,1 milijarde kuna te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 155,9 milijardi kuna, manjak državnog proračuna za 2020. godinu planiran je u iznosu od 24,8 milijarde kuna ili 6,7% bruto domaćeg proizvoda.

TABLICA 7. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

<i>(milijuni HRK)</i>	Plan 2020.	Povećanje/ smanjenje	Novi plan 2020.	Indeks
Prihodi (6+7)	121.950	9.152	131.103	107,5
Prihodi poslovanja (6)	121.180	9.076	130.255	107,5
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	770	77	847	110,0
Rashodi (3+4)	147.292	8.599	155.891	105,8
Rashodi poslovanja (3)	141.559	8.604	150.163	106,1
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	5.733	-5	5.728	99,9
Ukupni manjak/višk	-25.342	-554	-24.788	
% BDP-a	-6,9	-0,1	-6,7	

Izvor: Ministarstvo financija

6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

U Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu planiran je manjak državnog proračuna u iznosu od 24,8 milijardi kuna, što je za 553,9 milijuna kuna manje u odnosu na iznos manjka planiran u Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu iz svibnja 2020. Planirani manjak financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova. Pritom su ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja planirani u iznosu od 63 milijarde kuna, dok su ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planirani u iznosu od 36,1 milijardu kuna.

Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja planiraju se u iznosu od 63 milijarde kuna što je za 437,4 milijuna kuna manje u odnosu na Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu iz svibnja 2020. Navedeno smanjenje rezultat je smanjenja plana primitaka od izdanih vrijednosnih papira za 1,3 milijarde kuna i primitaka od zaduživanja za 664,4 milijuna kuna, uz istovremeno povećanje plana primitaka od povrata glavnica danih zajmova i depozita za 1,6 milijardi kuna te primitaka od prodaje dionica i udjela u glavnici za 8,6 milijuna kuna.

Ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planirani su u iznosu 36,1 milijardu kuna, što je smanjenje za 2,1 milijardu kuna u odnosu na Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu iz svibnja 2020. Izdaci za dane zajmove i depozite planirani su u iznosu od 7,2 milijarde kuna i u odnosu na planirana sredstva iz svibnja 2020. smanjeni su za 2,3 milijarde kuna. Navedeno smanjenje rezultat je smanjenja plana izdataka za dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru u iznosu od 1,6 milijardi kuna, izdataka za dane zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u iznosu od 2,5 milijuna kuna, izdataka za dane zajmove drugim razinama vlasti u iznosu od 288 milijuna kuna i smanjenja izdataka za depozite i jamčevne pologe u iznosu od 2,1 milijardu kuna, uz istovremeno povećanje plana izdataka za dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 449,5 milijuna kuna te povećanja izdataka za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu od 1,3 milijardi kuna.

Plan izdataka za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova ostaje na razini plana Izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu iz svibnja 2020. i iznosi 5,5 milijardi kuna.

Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire planiraju se u iznosu od 22,9 milijardi kuna.

Zatvarajuća stavka između ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja, ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova te ukupnog manjka proračuna jesu prijenos depozita iz prethodne godine u iznosu od 7,2 milijarde kuna te prijenos depozita u sljedeću godinu u iznosu od 9,3 milijarde kuna.

TABLICA 8. UKUPNI PRIHODI, RASHODI I FINANCIRANJE DRŽAVNOG PRORAČUNA

(milijuni HRK)	Plan 2020.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2020.	Indeks
	1	2	3	4=3/1
PRIHODI POSLOVANJA	121.180	9.076	130.255	107,5
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	770	77	847	110,0
UKUPNI PRIHODI	121.950	9.152	131.103	107,5
RASHODI POSLOVANJA	141.559	8.604	150.163	106,1
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	5.733	-5	5.728	99,9
UKUPNI RASHODI	147.292	8.599	155.891	105,8
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-25.342	554	-24.788	
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	63.412	-437	62.975	99,3
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	38.142	-2.055	36.086	94,6
PRIJENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	7.188	0	7.188	100,0
PRIJENOS DEPOZITA U NAREDNU GODINU	-7.117	-2.172	-9.289	130,5
NETO FINANCIRANJE	25.342	-554	24.788	

Izvor: Ministarstvo financija

7. PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE

Novim planom u 2020. godini opći proračun prema nacionalnoj metodologiji bilježi manjak od 28,2 milijarde kuna ili 7,6% BDP-a. Pritom državni proračun bilježi razinu manjka od 6,7% BDP-a, izvanproračunski korisnici manjak od 0,3% BDP-a, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave manjak od 0,6% BDP-a.

Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010, procjenjuje se kako će planirani manjak općeg proračuna u 2020. godini iznositi 29,5 milijardi kuna ili 8% BDP-a.

TABLICA 9. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE

<i>(u mil kuna)</i>	2019.	Plan 2020.	Novi plan 2020.
DRŽAVNI PRORAČUN			
Ukupni prihodi	139.920	121.950	131.103
% BDP-a	34,8	33,0	35,5
Ukupni rashodi	139.870	147.292	155.891
% BDP-a	34,8	39,8	42,2
Ukupni manjak/višak	50	-25.342	-24.788
% BDP-a	0,0	-6,9	-6,7
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI			
Ukupni manjak/višak	2.017	-2.399	-1.090
% BDP-a	0,5	-0,6	-0,3
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA			
Ukupni manjak/višak	-1.426	-1.114	-2.277
% BDP-a	-0,4	-0,3	-0,6
OPĆI PRORAČUN, nacionalna metodologija			
Ukupni manjak/višak	641	-28.855	-28.155
% BDP-a	0,2	-7,8	-7,6
OSTALE PRILAGODBE			
Ukupni manjak/višak	948	4.013	-1.327
% BDP-a	0,2	1,1	-0,4
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA, ESA 2010 metodologija			
Ukupni manjak/višak	1.589	-24.843	-29.482
% BDP-a	0,4	-6,7	-8,0

Izvor: Ministarstvo financija

Temeljem kretanja fiskalnog salda proračuna opće države uslijed posljedica pandemije koronavirusa očekuje se da će udio javnog duga u BDP-u u 2020. godini zabilježiti povećanje za 14,5 postotnih bodova te će iznositi 87,3% BDP-a.